

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Nieuwsblad

Augustus 2011

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Agenda Najaar 2011

Zaterdag 10 september	Open monumentendag Oude Begraafplaats
Zaterdag 24 september	Excursie: Bezoek aan de Oude Hof
Donderdag 6 oktober	Najaarslezing Historische Vereniging Bergen NH Aanvang 20:00 uur
Zaterdag 15 oktober	Excursie: Oude winkeltjes van Bergen
Zaterdag 12 november	Excursie: De Zandhoeve, de oude schiet- baan en het vroegere openluchttheater
Zondag 11 december	Kerstmarkt rond de Ruïnekerk

Van de bestuurstafel

Zaken die zo maar op ons pad komen, ik noem u er een paar:

- Een telefoontje van Joop Licht, één van onze leden. Joop wil met een stel kameraden die ook pas met pensioen zijn, de kanonvuurlopen bij o.a. de brug bij het Oude Hof restaureren, eigenlijk proberen deze weer in de oude staat (als kanon) te herstellen. Na het bekend worden van dit initiatief ontstaat een sneeuwbal-effect: links en rechts, vooral uit de Histon werkgroep, komt veel kennis te voorschijn. Contact wordt gelegd met de gemeentelijke dienst Monumentenzorg over hoe dit project gerealiseerd kan worden.

Het bestuur besluit dit project via Histon aan te pakken en Ru Waalewijn wordt contactpersoon voor de totale coördinatie.

Na het zomerreces wordt aan dit project vervolg gegeven.

- Via wethouder Cees Roem ontvangt de HVB het navolgende bericht: Ik sprak onlangs met de Historische Vereniging Veteranen Bussen en kwam tot de ontdekking dat wij in 1950 – 1960 een eigen busdienst hadden in Bergen N.-H.

Ter kennisname het materiaal dat ik ontving hetgeen ik graag met je deel annex de Historische Vereniging Bergen”.

Noot: de bus bestaat nog en staat in een loods in Hoorn.

Ook voor dit project is weer de nodige belangstelling. Natuurlijk is in eerste instantie de notitie neergelegd bij wie anders dan Piet Mooij. De historische gegevens worden door verschillende personen zo compleet mogelijk gemaakt.

De bijnaam van de bus is “de stofzuiger”.

Piet Mooij heeft intussen een gesprek gehad met een monteur die in het verleden met het onderhoud was belast; hij wist te vertellen dat Schalkwijk als kleine busonderneming de “eer” had deze Amerikaanse bus te kopen voor ongeveer fl. 60.000,- .

Ook dit project wordt ondergebracht bij Histon. Na het zomerreces zullen wij als HVB bekijken hoe een vervolg kan worden gegeven aan dit project qua onderzoek.

Eén van de eerste zaken die moeten worden opgepakt, is uit te zoeken in welke loods in Hoorn deze bus in stalling staat.

- Een andere belangrijke zaak is het op peil houden van ons ledenbestand (> 1.500). Wij doen graag een beroep op onze leden om, voor zover dat mogelijk is, familie, burens en kennissen lid te maken van onze geweldige vereniging.

Ook het bestuur zit niet stil en ontwikkelt activiteiten om leden die om wat voor reden dan ook dreigen op te stappen, te behouden. Na een telefonische benadering is de score hierbij heel positief, daar zijn wij bijzonder content mee.

- De website wordt doorlopend aangepast aan de laatste ontwikkelingen en blijft dus actueel.

Er staat heel veel informatie tot uw beschikking, zeker een bezoekje waard.

- De steunpilarendag was weer een groot succes. Een flinke opkomst in het Parnassiapark, een gastvrij onthaal door Stella, Marry en Marien met talloze hapjes en een drankje en een korte rondleiding door o.a. de voorzitter van de stichting IVN dhr. Van Os met assistentie van Eldert Groenewoud.
- Barbara Jensen, die op een geweldige manier de ledenadministratie onder haar beheer heeft, zal in het vervolg ook de administratie en beheer t.b.v. de Steunpilaren verzorgen. Daar zijn wij als bestuur zeer content mee.
- Het HVB archief, jaren lang onder beheer van Ron Wessels, waarvoor heel veel dank, is op diens verzoek voor een belangrijk deel overgebracht naar het magazijn van Forest Bergen aan de van Blaaderenweg 10a. Het restant is ondergebracht bij het Regionaal Archief in Alkmaar.
- Vertegenwoordiger namens de HVB bij Nationaal Cultureel Erfgoed is Fred Jostmeijer.
- Vertegenwoordiger namens de HVB bij Klankbordgroep Parnassiapark is Leo Rotthier.
- Hugo van Reenen, Heer van Bergen heeft zich aangemeld als lid.

- Helaas moeten wij (voorlopig) afzien van het plan om de Gele Ridders in 2013 in Bergen op bezoek te laten komen. De reden hiervoor is de algehele bezuiniging op het defensieapparaat waardoor zelfs het voortbestaan van dit legerkorps niet zeker is.
-

Nieuws van de redactie

De Kroniekredactie is tevreden over de aanvoer van steeds maar weer Bergense geschiedenissen. Zowel van de kant van onze collega's van Histon als van het aanbod van externe auteurs (van wie velen recidivisten blijken) als van de artikelen (vaak interviews) van de eigen redactieleden is het aanbod voor publicatie in de Bergense Kroniek steeds ruim voldoende.

Daarbij komt nog, dat onderwerpen die zich voor een ruimere opzet lenen zich ook regelmatig aandienen; zo is er een onderzoeksverslag in wording waarin de komst van gas en elektriciteit in Bergen in kaart gebracht wordt. De redactie houdt hiervoor een themanummer beschikbaar.

Op de grotere lettertype kwam niets dan positief commentaar, dus dat houden we erin.

Verder gaan we, in nauwe samenwerking met onze drukker Dékavé, ons voorzichtig verdiepen in de mogelijkheden van kleur, althans waar dat zinvol is.

Wie wil er nu levenslang?

Nou, we hebben al drie leden die lid voor het leven zijn geworden. Voor hen betekent dat: nooit meer de jaarlijkse contributie betalen, dus nooit meer zo'n onverwachte incasso of nooit meer zo'n betaalverzoek dat je dan weer vergeet waarna je wordt achtervolgd met herinneringsbriefjes en telefoontjes. Het enige wat je moet doen is minimaal 500 euro storten op rekening 766279 van de HVB. Je bent dan volwaardig lid: je krijgt levenslang alle Kronieken, Nieuwsbladen en ledenvergaderingen en je kunt altijd mee met de excursies.

Voelt u nu toch wat voor levenslang?

Doen: word lid voor het leven !

We zijn deze drie leden echt zeer erkentelijk voor hun initiatief!

Van de webmasters

Er is in april een nieuwe kroniek uitgekomen, waarna de lemma's en index op de website van de Historische Vereniging Bergen weer zijn aangepast.

De pagina Wetenswaardigheden (onderdeel van de pagina Allerlei) is bijgewerkt. Op deze pagina vindt u overzichtelijk gerangschikte informatie met betrekking tot de highlights van Bergen NH. Ook zijn enkele videofragmenten opgenomen.

De pagina “De geschiedenis van Bergen Noord-Holland in een notendop”, bedoeld voor mensen die snel meer willen weten over Bergen, is onder revisie. Mogelijk is van deze pagina, met het verschijnen van dit Nieuwsblad, een nieuwe versie gepubliceerd.

Er is weer nieuwe genealogische informatie van Bergen NH toegevoegd, met dank aan Christian Schouten. Deze informatie (vanaf 1645!) betreft de registers van ondertrouw, huwelijk, overlijden, doop etc. U komt hier veel bekende namen tegen. Het is te vinden bij de pagina Archief onder Genealogische Bronnen Bergen.

Tevens zijn de teksten op de site als geheel, uitgezonderd nog de lemma's, doorgenomen op juist taalgebruik en consistentie van layout en styling. Het betreft hier een continue proces omdat bij het voortdurend aanpassen van de site zich ongemerkt onregelmatigheden kunnen voordoen.

Onze webwinkel mag zich in een steeds grotere belangstelling verheugen. Hier kunt u de in het verleden verschenen Kronieken en Themanummers (indien nog niet uitverkocht) bestellen, alsmede allerlei andere publicaties die de Historische Vereniging Bergen heeft doen uitkomen.

Ons fotoalbum groeit gestaag; vele foto's zijn toegevoegd. Neem een kijkje.

Indien u op- of aanmerkingen heeft op onze site, schroom dan niet ons hiervan op de hoogte te stellen, op welke manier dan ook.

Ook als u vragen heeft over personen of gebeurtenissen uit het verleden van Bergen, kunt u bij ons terecht. Wij kunnen deze vragen voor u publiceren in de rubriek Vraag en Antwoord van de pagina Allerlei.

Historisch onderzoek

Onze werkgroep Historisch Onderzoek, Histon voor insiders, heeft altijd ruimte voor nieuwe leden. Je kiest een onderwerp (hoeft niet meteen, je kunt ook eerst eens kijken hoe het werkt), meldt je aan bij Herman Gelens (gelens@hvb-nh.nl of spreekt iets in op 072-8110022, want die man is nooit thuis...). Dan nodigt hij je uit voor de werkgroepbijeenkomst (in het koelere seizoen ongeveer eens per maand op donderdagochtend in het Parkhotel). Vanzelf ga je dan meedoen, als je het leuk vindt. Ga je de oude geschiedenis in, dan zorgen we dat je een cursus Oud schrift volgt bij het Regionaal Archief. En na verloop van tijd staat het artikel waaraan je hebt (mee)gewerkt in de Bergense Kroniek.

Terugblik op de voorjaarsexcursies van 2011

Nog nooit hebben zich zo veel leden voor een excursieseizoen aangemeld: het waren er 472 om precies te zijn. Dat heeft ons heel wat hoofdbrekens gekost, maar met gepaste trots kunnen we vaststellen dat iedereen die zich had opgegeven, weer mee is geweest. We hadden een prachtig voorjaar en dat maakte elke excursie weer tot een feest.

Bio Vakantieoord of het Russenduin (19 en 20 maart). Hoe vaak we deze excursie ook herhalen, het blijft een succesformule. Dit jaar hadden we drie grote groepen van 60 personen en hebben we de zondagochtend zelfs extra in moeten lassen. Mevrouw Boland en haar staf heetten ons van harte welkom en Jan Boersma was weer bereid een inleidend praatje over de geschiedenis van het huis te houden. Het blijft een prachtig landhuis dat, door de nodige restauratie, ook weer steeds mooier wordt. Het hotel (en tegenwoordig ook restaurant) wordt gelukkig steeds vaker door toeristen en

Bergenaren ontdekt, wat de exploitatie een stuk makkelijker maakt. Wij, leden van de excursiecommissie, voelen ons in het gebouw al aardig thuis en laten dan ook graag alle mooie facetten ervan zien. De toren blijft natuurlijk letterlijk en figuurlijk het hoogtepunt: een mooie kans om Bergen en omgeving van bovenaf te zien.

16 april een stevige wandeling door het Buizerdvlak. Onder leiding van de heren Terlouw en Buizer werd onze biologische kennis ook aardig bijgespijkerd. De wandeling begon achter het Zeehuis in Bergen aan Zee, een gebied waar je als gewone Bergenaar normaal niet komt. Behalve de historie van het gebied kwam vooral ook de natuurhistorische waarde van deze duinen aan bod. Fijn dat we in onze vereniging zoveel kennis in huis hebben.

21 mei een kennismakingsbezoek aan het nieuwe Archief in Alkmaar. Wat zijn we daar fantastisch ontvangen. Alles werd uit de kast gehaald: oud filmmateriaal over Bergen, prachtige foto's, een interessante lezing (met beelden) over de geschiedenis van de oude Ambachtschool. Daarna de mogelijkheid om zelf wat onderzoek op de computers te doen.

We zijn archivaris Harry de Raad en zijn medewerkers veel dank verschuldigd. Heel inventief hebben ze bedacht hoe ze de 185 leden van onze vereniging in één dag konden ontvangen.

Het enthousiasme bij iedereen was dan ook groot en we hopen dat het indrukwekkende archief door ons bezoek vaak bezocht zal gaan worden.

Najaarsexcursies 2011

24 september bezoek aan het **Oude Hof**, de Zwarte Schuur, de muziektuin en de Sparrenlaan. Het begint in de Zwarte Schuur, waar Natasja Nachbar van het PWN ons de plannen voor de omgeving van het Oude Hof uit de doeken zal doen. Daarna een historisch bezoek aan het huis van de Heren van Bergen, waarna we door de vernieuwde Sparrenlaan op zoek gaan naar de oude muziektuin. We verzamelen om 10.00 uur en 14.00 uur bij de Zwarte Schuur.

Op **15 oktober** maken wij weer een wandeling langs de **oude winkeltjes van Bergen** die helaas vaak niet meer bestaan. Daarom hebben Eldert Groenewoud en Leo Rothier, beiden geboren en getogen Bergenaren, veel tijd gestopt in het opdiepen en uitvergrooten van foto's van al die leuke winkeltjes die ons dorp rijk was. Dat ons dorp sterk veranderd is, kunt u aan de hand van deze foto's merken. De route geeft aan waar men vroeger zijn boodschappen deed. Oude herinneringen zullen weer bovenkomen en er valt vast veel aan elkaar te vertellen.

We vertrekken bij de brandweerkazerne om 10.00 en 14.00 uur.

12 november brengen we een bezoek aan **de Zandhoeve**, vroeger een volkshogeschool, nu een chique vier sterren hotel. We bezoeken de oude villa, het luxueuze Blooming Hotel, het buitenterrein met de oude schietbaan en het vroegere openluchttheater.

Veel Bergenaren kwamen wel in de oude volkshogeschool, maar kennen het huidige hotel en de fraai opgeknapte omgeving niet meer. Vandaar deze nieuwe excursie; er zal genoeg te zien en te vertellen zijn.

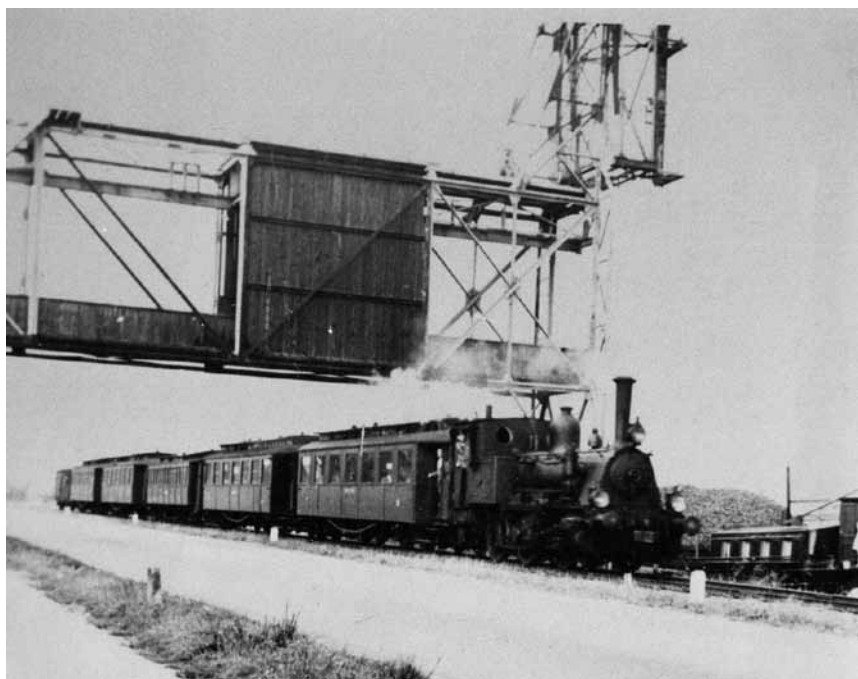
Verzamelen bij de ingang van het Blooming Hotel; de excursie wordt gehouden om 10.00 en om 14.00 uur

Het spoor dat naar Bello leidt.

Bob de Mon, journalist en secretaris van de Model Spoorclub Alkmaar, houdt voor ons een lezing over het ontstaan van de spoorwegen en de stoomtram. Hij doet dat aan de hand van een groot aantal oude prenten en foto's. Voor de pauze neemt hij zijn publiek mee naar de oorsprong van het railvervoer en de ontdekking van de stoommachine. Hij laat u zien dat de eerste stoomtrein in feite niet meer dan een soort kermisattractie was en dat de invoering van het fenomeen personentrein niet zonder slag of stoot plaats vond. Desondanks maakte de (stoom-)trein een enorme ontwikkeling mee. U krijgt te zien hoe vanaf de eerste spoorverbinding tussen Amsterdam en Haarlem, het Nederlandse spoornet zich in de loop der jaren ontwikkelde. Tijdens die virtuele treinreis ruimt hij een paar ingewortelde misverstanden uit de weg en besluit hij het eerste deel van de lezing met een paar impressies van de spoorwegen rond 1950 en het station Alkmaar uit die tijd.

Na de pauze komt de tram aan bod. Via de paardentram in Alkmaar en in Bergen belanden we bij het moment dat Bergen en Egmond aan Zee hun stoomtramverbinding met Alkmaar kregen. De indienststelling van deze tramlijn in 1905 verliep niet geheel vlekkeloos. Er vond de avond voor de officiële opening een dramatisch ongeluk plaats. Daarbij vielen uiteindelijk twee doden. Desondanks werd er de dag daarop uitbundig feest gevierd. Een eeuw later werd bekend waarom één van beiden slachtoffers kansloos was. Bob de Mon onthult u het jarenlang geheim gebleven relaas van de stoker, die als enige het ongeluk in Egmond aan Zee overleefde.

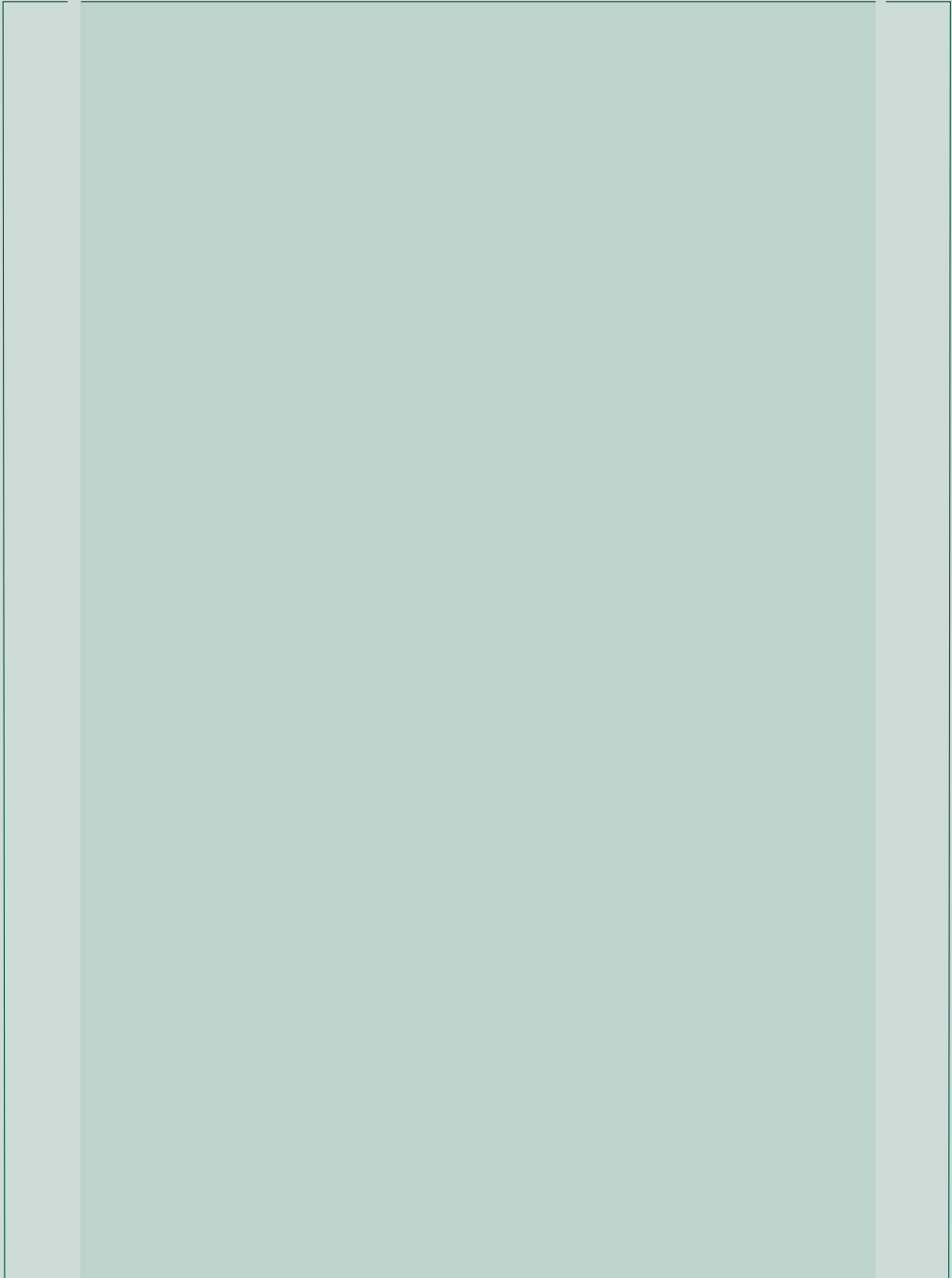
Natuurlijk schenkt hij ook heel veel aandacht aan de locomotief Bello die jarenlang op het Plein in Bergen stond weg te roesten. Is Bello eigenlijk wel de enige echte Bello? Verdient deze locomotief alle aandacht en eer die zij krijgt toebedacht? Waarom niet, maar ook waarom wel! Maakt Bergen ooit nog kans op de terugkeer van een stoomtram? Bob de Mon vertelt het u allemaal.

Een locomotief van het type Bello is passeert hier de kolenoverslag van de toenmalige gasfabriek en het Noord-Hollandskanaal.

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

HISTORISCHE VERENIGING BERGEN NH

Bestuur

Voorzitter	Niek Weel
Secretaris	Guillaume van Weele
Penningmeester	Marry Ranzijn
Lid en vice-voorzitter	Rein van der Sluijs
Lid	Pieter van Dijk
Lid	Herman Gelens
Lid	Jaap Schoen
Lid	Stella Schrijver
Lid	Louis Witte
Adviseur	Leo Rotthier

Werkgroepen

Beeld en Geluid
Beheer Oude
 Begraafplaats
Excursies
Historisch Onderzoek
PR en evenementen
Redactie Kroniek
Scholenproject
Verspreiding drukwerk
Website

Coördinator

Jaap Schoen
Willem Jan Bleijs

Leo Rotthier
Herman Gelens
Stella Schrijver
Rein van der Sluijs
Pieter van Dijk
Lau Vrasdonk
Fred Jostmeijer

Portefuillehouder namens het bestuur

Jaap Schoen
Niek Weel

Leo Rotthier
Herman Gelens
Stella Schrijver
Rein van der Sluijs
Pieter van Dijk
Marry Ranzijn
Louis Witte

Redactieadres Bergense Kroniek en Themanummers

Dr. Van Peltlaan 20, 1861 KC Bergen NH

Website HVB

www.hvb-nh.nl of www.historischeverenigingbergen.nl

Secretariaat

Antwoordnummer 86174
1860 VB Bergen NH
Tel: 072 58 96 881
E-mail: secretaris@hvb-nh.nl

Ledenadministratie

Barbara Jensen
Antwoordnummer 86174
1860 VB Bergen NH
Tel: 072 58 162 67
E-mail: ledenadministratie@hvb-nh.nl

Portefuillehouder Ledenadministratie

Herman Gelens